

Bilaga 1

Insatser som länsverksamheterna tillhandahåller utan individuell behovsprövning

Dokumenttitel:	Insatser som länsverksamheterna tillhandahåller utan individuell behovsprövning
Dokumentansvarig:	Anna Lindestig, Enhetschef Länsverksamheterna
Berörd verksamhet:	Centrum mot våld, Mini-Maria Jämtland Härjedalen, Familjerådgivningen och Barnahus i Jämtlands län
Skapad:	2025-06-04
Antal sidor:	9
Författare:	Anna Lindestig

Innehåll

1. Inledning - 3

2. Centrum mot våld - 4

2.1. Informationssamtal - 4

2.2. Stödsamtal för våldsutsatta - 4

2.3. Stödsamtal – Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck - 4

2.4. Samtal om våld - 4

2.5. Samtal om våld IVIN (Internetbaserad behandling) - 5

2.6. Partnerkontakt - 5

2.7. KAST – köp av sexuella tjänster - 5

2.8. Anhörigstöd - 6

2.9. Gruppverksamhet - 6

2.10. Föräldrasamtal - 6

3. Mini-Maria Jämtland Härjedalen - 6

3.1. Rådgivande samtal - 6

3.2. Haschavvänjningsprogrammet/Cannabisprogrammet ungdom - 7

3.3. A-CRA - 7

3.4. Återfallsprevention - 7

3.5. Funktionell familjeterapi (FFT) - 7

3.6. Spel till friheten - 8

4. Familjerådgivningen - 8

4.1. Familjerådgivning - 8

5. Barnahus i Jämtlands län - 8

5.1. Krissamtal - 8

1. Inledning

Denna bilaga beskriver de insatser som länsverksamheterna Centrum mot våld, Familjerådgivningen, Mini-Maria Jämtland Härjedalen och Barnahus i Jämtlands län tillhandahåller utan individuell behovsprövning från och med den 1 juli 2025, då den nya socialtjänstlagen träder i kraft. I den nya socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som erbjuds enskilda. Det innebär att rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det utgör insatser.

I det här dokumentet beskrivs varje insats kort utifrån innehåll och genomförande, till vilken målgrupp insatsen ges samt hur insatsen ska dokumenteras. Beskrivningen av målgruppen utgår från den sökandes egen upplevelse av att tillhöra målgruppen och innebär att ingen bedömning av om någon tillhör målgruppen sker inom ramen för insatsen. De som beskrivs tillhöra målgruppen är de personer som socialnämnderna *vill* nå med insatsen. Hjälpseekanden kan inte nekas till att ta del av insatsen med hänvisning till att de inte ingår i målgruppen, eftersom det skulle innebära en bedömning som inte får göras. Är insatsen förenad med ett villkor däremot så ska utföraren pröva om den sökande uppfyller villkoren. Dessa villkor ska vara summariska och enkla att konstatera. Det ska inte krävas någon bedömning av om villkoren är uppfyllda. Om en person inte uppfyller villkoren så har personen inte rätt att ta del av insatsen utan biståndsbedömning.

Hur insatsen ska dokumenteras beror på vilken typ av insats det är. Insatser av rådgivningskaraktär ska dokumenteras utan uppgifter om den enskildes personliga förhållanden (14 kap 4 § Socialtjänstlag (2025:400)). Övriga insatser ska dokumenteras på individnivå (14 kap 3 § Socialtjänstlag (2025:400)) om det inte finns beslut från socialnämnden om undantag från dokumentationskravet på grund av särskilda skäl (14 kap 5 § Socialtjänstlag (2025:400)), vilket innebär att nämnden fattar beslut om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras. Nämndens beslut gäller alla som deltar i en viss insats. Det innebär att beslutet inte kan avse enskilda individer. Även om en insats undantas dokumentation på individnivå, ska oidentifierade uppgifter dokumenteras.

Vad som utgör särskilda skäl bedöms utifrån insatsens syfte och karaktär, samt ska vägas mot behovet av att kunna följa upp insatsen på individnivå. Det huvudsakliga skälet för möjlighet till undantag på grund av särskilda skäl är att socialtjänstens dokumentation i vissa fall medför att enskilda avstår från att ta kontakt med socialtjänsten eller avböjer kontakt när det erbjuds. För vissa insatser kan man även se ett samband mellan möjligheten att vara anonym och socialtjänstens möjlighet att nå dem som insatsen riktar sig till. Vidare bör det anses finnas särskilda skäl när öppna verksamheter är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, och där det inte finns skäl eller behov att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. Inför ett beslut om att undanta en insats från dokumentation gör socialnämnden en risk- och konsekvensanalys av insatsen och målgruppens behov, där vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

Från och med den 1 juli 2025 ska unga personer mellan 15 – 17 år ha möjlighet att söka stöd och hjälp utan biståndsbeslut hos socialnämnden *utan* samtycke från vårdnadshavare. Gällande insatser utan biståndsbeslut som länsverksamheterna erbjuder unga mellan 15 – 17 år har lämplighetsbedömningar gjorts kopplat till den specifika insatsens syfte och mål.

Samtliga av dessa insatser anses vara lämpliga att erbjuda unga mellan 15 – 17 år utan samtycke från vårdnadshavare då tröskeln att söka stöd för sin situation kan ses som lägre och möjligheten att få stöd i tidigt skede ökar vilket ökar förutsättningarna att leva ett självständigt liv utan våld i nära relation, skadligt bruk/beroende av alkohol, droger och/eller spel om pengar.

2. Centrum mot våld

2.1 Informationssamtal

Målgrupp

Individer utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld eller prostitution och människohandel.

Individer som utövar/utövat våld mot någon närstående, köpt en sexuell tjänst, har ett sexmissbruk eller ett problematiskt porrsurfande.

Anhöriga till någon av ovanstående.

Innehåll och genomförande

Ett rådgivande samtal gällande stöd från Centrum mot våld och av andra aktörer.

Dokumentation

Enligt 14 kap 4 § SoL då samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

2.2 Stödsamtal för våldsutsatta

Målgrupp

Personer som utsatts för våld i nära relation.

Villkor: 15 år och uppåt

Innehåll och genomförande

Enskilda stödsamtal som ges av personal på Centrum mot våld i verksamhetens lokaler. Samtalen syftar till att informera om våld i nära relation och utifrån individens behov delge strategier som syftar till att individen ska leva ett självständigt liv fritt från våld.

Dokumentation

Det föreligger särskilda skäl enligt 14 kap 5 § SoL, dvs uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras.

2.3 Stödsamtal – Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Målgrupp

Personer som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Villkor: 15 år och uppåt

Innehåll och genomförande

Enskilda stödsamtal utifrån Origomodellen som syftar till att skapa en ökad förståelse för sin situation samt få kunskap om sina rättigheter och samhällets skydd- och stödinsatser.

Dokumentation

Det föreligger särskilda skäl enligt 14 kap 5 § SoL, dvs uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras.

2.4 Samtal om våld

Målgrupp

Personer mellan 15 – 17 år som utsatt en partner för våld.

Personer från 18 år och uppåt som utsatt närstående för våld.

Villkor: 15 år och uppåt.

Innehåll och genomförande

Upp till 20 samtal som syftar till att skapa insikt hos den enskilde individen och, utifrån emotionsfokuserade behandlingsformer, hjälpa individen med känslokontroll och strategier för att inte utsätta någon närstående för våld.

Dokumentation

Det föreligger särskilda skäl enligt 14 kap 5 § SoL, dvs uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras.

2.5 Samtal om våld IVIN (internetbaserad behandling)

Målgrupp

Personer mellan 15 – 17 år som utsatt en partner för våld.
Personer från 18 år och uppåt som utsatt närstående för våld.

Villkor: 15 år och uppåt.

Innehåll och genomförande

Insatsens innehåll består av samma delar som under 2.4 (Samtal om våld) och skillnaden är att denna även kan tillgodoses digitalt. Vanligt förekommande är att personen tar del av den internetbaserade behandlingen i kombination med fysiska möten med personal på Centrum mot våld.

Dokumentation

Det föreligger särskilda skäl enligt 14 kap 5 § SoL, dvs uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras.

2.6 Partnerkontakt

Målgrupp

Partner eller expartner till den som utsatt närstående för våld i nära relation och som sökt insatsen samtal om våld samt samtal om våld IVIN.

Villkor: Från 15 år och uppåt.

Innehåll och genomförande

Partnerkontakt innebär 5 samtal för den som är partner/ ex - partner till närstående som utövat våld samt dennes barn. I dessa samtal är huvudsyfte att säkerställa och planera för partner/ex - partner och barnets säkerhet. Information om vilka insatser samhället erbjuder och stöd i att söka detta.

Dokumentation

Enligt 14 kap 5 § SoL med motivering att vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

2.7 KAST – köp av sexuella tjänster

Målgrupp

Personer som har köpt en sexuell tjänst, har ett sexmissbruk och/eller ett problematiskt porrsurfande.

Villkor: Från 15 år och uppåt

Innehåll och genomförande

Syftet med insatsen är att personer som upplever att de har en problematik enligt målgruppsbeskrivning ska få möjlighet att prata om detta. För många kan det vara hjälpsamt att i en trygg miljö få sätta ord på sina tankar/känslor kopplat till beteende för att sedan ha som mål att upprätta beteendeförändring hos den enskilde.

Dokumentation

Enligt 14 kap 5 § SoL med motivering att vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

2.8 Anhörigstöd

Målgrupp

Anhöriga till personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation. Anhöriga till personer som utsatt någon närstående för våld.

Villkor: Från 15 år och uppåt

Innehåll och genomförande

Rådgivande och stödjande samtal som syftar till att informera om vad man som anhörig kan göra samt vilket stöd samhället erbjuder.

Dokumentation

Enligt 14 kap 5 § SoL med motivering att vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

2.9 Gruppverksamhet

Målgrupp

Kvinnor utsatta för våld i nära relation.

Villkor: 18 år och uppåt samt kvinna i juridisk mening.

Innehåll och genomförande

Löpande intag för kvinnor i gruppen som erbjuder olika teman som handlar om våld och dess konsekvenser. Gruppverksamheten är ca 10 tillfällen, 1 gång per vecka a' 2,5 timme per tillfälle.

Dokumentation

Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden. 14 kap § 4 SoL

2.10 Föräldrasamtal

Målgrupp

Omsorgsperson till ett barn som bevittnat/ upplevt våld i nära relation.

Innehåll och genomförande

Samtal som erbjuder kunskap om våldets konsekvenser för barn och hur barnets reaktioner kan ta sig i uttryck. Samtalen syftar även till att hitta hjälpsamma strategier att förhålla sig till för omsorgspersonen.

Dokumentation

Enligt 14 kap 5 § SoL med motivering att vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

3. Mini-Maria Jämtland Härjedalen

3.1. Rådgivande samtal

Målgrupp

Invånare med frågor kopplade till ungas skadliga bruk/beroende av alkohol, droger och/eller spel om pengar. Insatsen riktar sig både mot verksamhetens målgrupp som är upp till 21 år, närstående, professionella aktörer och andra som önskar råd och stöd.

Innehåll och genomförande

Rådgivande samtal kopplat till frågor som rör ungas skadliga bruk/ beroende av alkohol, droger och/eller spel om pengar. Sker i nuläget enbart av kommunalt anställda på Mini-Maria JH och genomförs per telefon, via chatt eller via fysiskt möte.

Dokumentation

Enligt 14 kap 4 § SoL då samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

3.2. Hachavvänjningsprogrammet/Cannabisprogrammet ungdom

Målgrupp

Ungdomar och unga vuxna upp till 21 år som använt cannabis samt till deras familjer.

Innehåll och genomförande

3 faser med sammanlagt 13 sessioner under ca 6 veckor enligt metod.

Dokumentation

Enligt 14 kap 3 § SoL då detta är en stödinsats ska dokumentation ske på individnivå.

3.3. A-CRA

Målgrupp

Ungdomar och unga vuxna mellan 13 – 21 år med skadligt bruk/beroende av alkohol och droger samt deras anhöriga.

Innehåll och genomförande

Målsättningen är att förbättra familjerelationerna, utöka det sociala nätverket och den drogfria repertoaren och att ungdomen ska nå drogfrihet och en mer positiv och hälsosam livsstil. Metoden är Manualbaserad metod med 15 sessioner och 3 booster-sessioner.

Dokumentation

Enligt 14 kap 3 § SoL då detta är en stödinsats ska dokumentation ske på individnivå.

3.4. Återfallsprevention

Målgrupp

Ungdomar och unga vuxna upp till 21 år med skadligt bruk/beroende av alkohol, droger och/eller spel om pengar.

Villkor: Mellan 15 – 17 år krävs ej vårdnadshavares samtycke, se utifrån lämplighetsbedömning av insats i inledande text.

Innehåll och genomförande

Återfallsprevention är en form av kognitiv beteendeterapi som syftar till att förebygga återfall i missbruk. Vanligen sker samtalen 1 gång/ vecka under 10 veckor.

Dokumentation

Enligt 14 kap 5 § SoL med motivering att vikten av att enskilda får vara anonyma vägs mot insatsens syfte och genomförbarhet.

3.5. Funktionell familjeterapi (FFT)

Målgrupp

Familjer med ungdomar mellan 11 – 18 år som har ett skadligt bruk/ beroende av alkohol eller droger.

Innehåll och genomförande

Insatsen syftar till att åstadkomma en mer stödjande kommunikation och mer ömsesidigt samspel inom familjen. I grunden manualstyrd behandlingsform men på Mini-Maria JH arbetar man mer FFT- inspirerat och använder delarna i FFT som en grund i arbetet med familjerna.

Dokumentation

Enligt 14 kap 3 § SoL då detta är en stödinsats ska dokumentation ske på individnivå.

3.6. Spel till friheten

Målgrupp

Ungdomar och unga vuxna upp till 21 år med skadligt bruk eller beroende gällande spel om pengar.

Villkor: Mellan 15 – 17 år krävs inget samtycke från vårdhandshavare, se utifrån lämplighetsbedömning av insats i inledande text.

Innehåll och genomförande

Består av 8 sessioner samt 4 uppföljande sessioner inriktade på Återfallsprevention.

Dokumentation

Enligt 14 kap 3 § SoL då detta är en stödinsats ska dokumentation ske på individnivå.

4. Familjerådgivningen

4.1. Familjerådgivning

Målgrupp

Vuxna med samlevnadskonflikter

Villkor: Personer som fyllt 18 år

Innehåll och genomförande

Socialnämnden ska enligt socialtjänstlagen erbjuda den som begär det familjerådgivning i form av samtal som syftar till att hjälpa par och familjer att bearbeta samlevnadskonflikter. På familjerådgivningen ges professionellt samtalsstöd med målet att finna nya möjligheter och lösningar på problem och konflikter.

Dokumentation

Enligt 14 kap 4 § SoL då samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

5. Barnahus

5.1. Krissamtal

Målgrupp

Barn och unga under 18 år, deras anhöriga och övriga omsorgspersoner.

Innehåll och genomförande

Samordnare på Barnahus erbjuder krissamtal på plats i samband med att ett barn ska på barnförhör. Det kan innebära att lyssna in och bemöta eventuell oro. Det kan även innebära att trygga medföljande till barnet genom att informera generellt kring hur processen kring ett barnförhör går till.

Dokumentation

Enligt 14 kap 4 § SoL då samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.